

AIXEQUEM LA PERSIANA

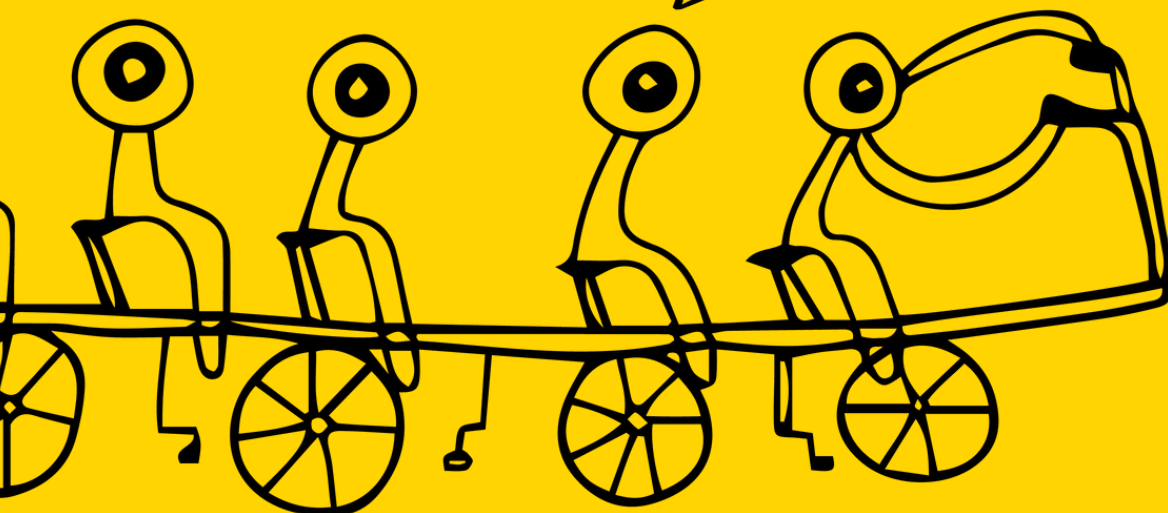
Format
resumit

Projecte educatiu de

**Casals
de Joves
de Catalunya**

30 ANYS
FENT TERRITORI

Autoria i edició: Casals de Joves de Catalunya
1a edició: Setembre 2025

Llicència Creative Commons CC BY-NC-SA 4.0 | Casals de Joves de Catalunya. Sou lliure de copiar i redistribuir el material en qualsevol mitjà i format, remescclar, transformar i crear a partir del material amb les condicions següents:
Reconeixement: Sempre que feu ús del material heu de citar Casals de Joves de Catalunya com autora i editora.
NoComercial: No podeu utilitzar el material per a finalitats comercials.
CompartirIgual: Si remescleu, transformeu o creeu a partir del material, heu de difondre el material derivat amb una llicència idèntica a aquesta.

AIXEQUEM LA PERSIANA

Projecte educatiu de

Qui som?	2
Els nostres objectius	3
Com ens organitzem?	4
La nostra manera de ser	6
Què és un Casal de Joves?	7
Què fa un Casal de Joves?	10
Com ho fa?	12

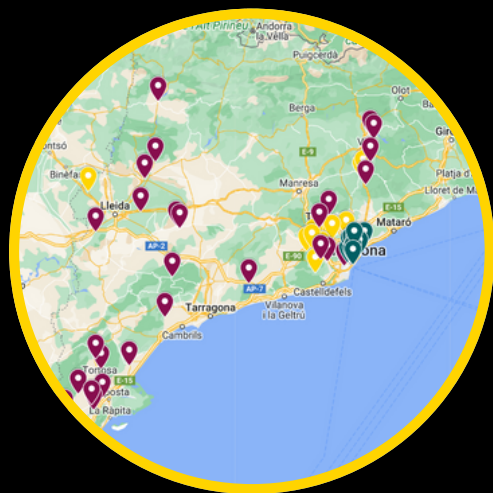
Qui som?

Casals de Joves de Catalunya som una Federació que agrupa associacions juvenils que fomenten la participació dels i les joves, des de la pròpia organització i sota els principis **d'autogestió, assemblearisme i transformació social.**

Casals de Joves de Catalunya neix l'any 1994 amb l'objectiu de **consolidar una xarxa forta i articulada** que contribueixi al desenvolupament d'una **alternativa de participació** social que pugui impulsar un **sistema transformador.** Això es duu a terme a través del suport i assessorament a la tasca diària dels Casals, treballant de forma conjunta amb els diferents territoris i àrees de la Federació.

La federació treballa per **articular una xarxa** d'assemblees, associacions i entitats joves que s'organitzen i treballen en la mateixa línia **arreu de tot el territori català.**

El projecte es basa en la construcció col·lectiva de les pròpies joves, que són elles les que lideren el projecte de forma horitzontal i assembleària, fugint de la imperant visió adultocentrista que sovint impera socialment. L'objectiu és trencar amb aquest estigma en vers les joves i demostrar que aquestes tenen **agència per liderar i gestionar projectes que donin veu als seus interessos, reptes i inquietuds.**

El dia a dia federatiu reproduceix la mateixa lògica **participativa i horitzontal** que hi ha en els casals de base. El funcionament de la federació esdevé perquè existeixen **mecanismes de participació** i gestió interna de les voluntàries dels casals de Joves i **espais de decisió** que democratitzen l'entitat.

Els nostres objectius

(Estatuts de l'ACJC)

- **Promocionar, fomentar coordinar iniciatives i projectes juvenils** basats en la democràcia participativa i l'autogestió dels i les joves així com fomentar vies transformadores de lleure alternatiu.

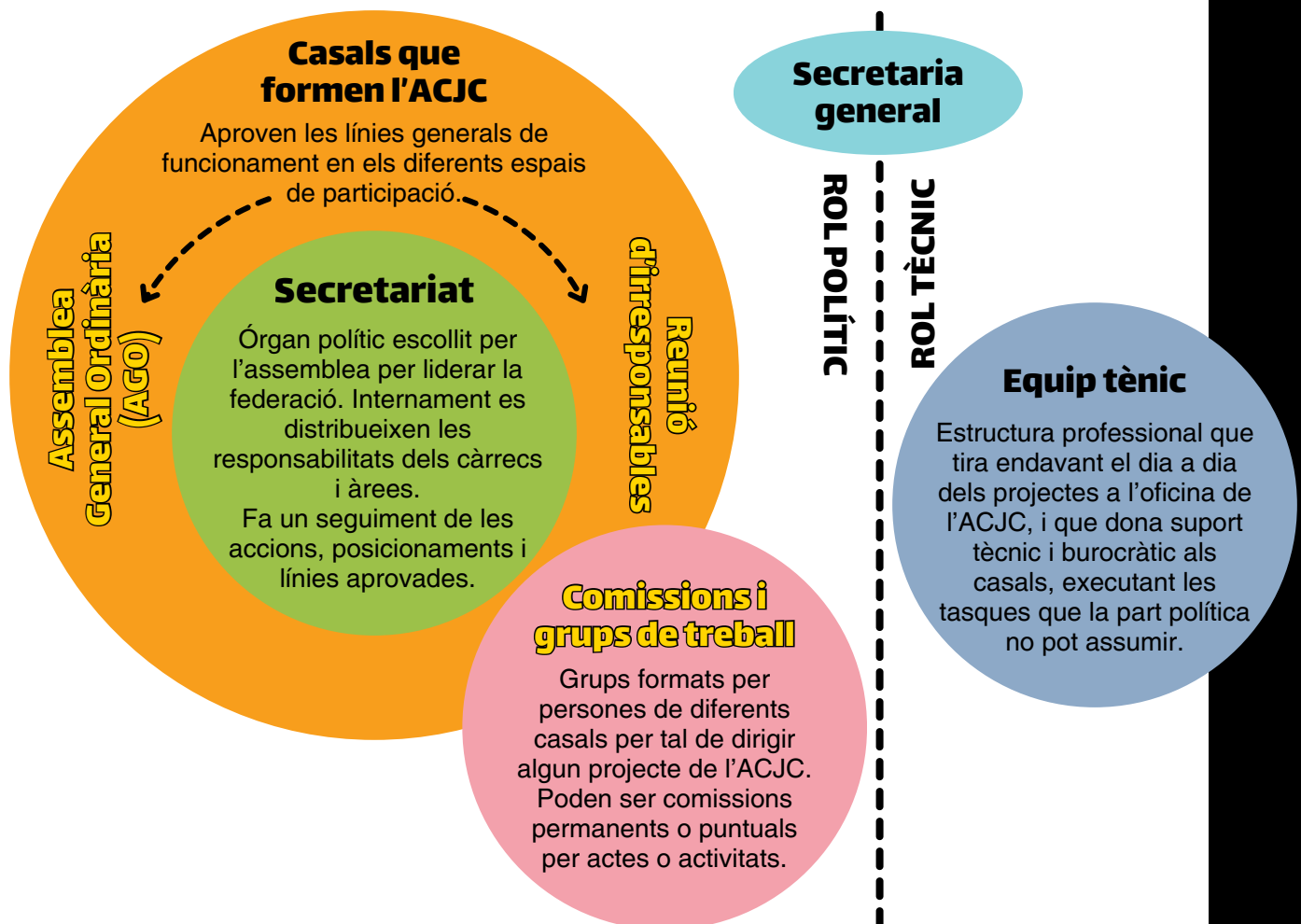
- **Promoure** el creixement qualitatiu i quantitatiu **de Casals de Joves**.
- **Fomentar la participació** dels i les joves i l'associacionisme Juvenil en la societat així com **l'autogestió com a forma d'organització**.
- Ser un **espai de trobada i coordinació interassociativa** entre les diferents entitats membres de l'Associació, basat en: la promoció del coneixement i el suport mutu; el desenvolupament d'àmbits de treball i activitats conjuntes; i el foment de la interacció positiva entre les membres, la creació de sinergies i debats al voltant del projecte.
- **Oferir suport infraestructural, econòmic, material, tècnic, polític i pedagògic** als Casals de l'Associació i altres col·lectius juvenils afins al nostre projecte.

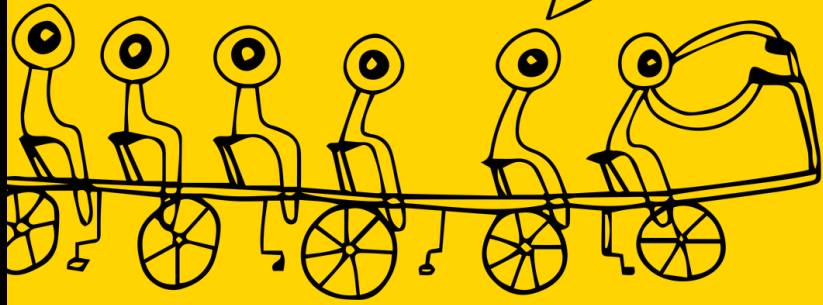
- **Fomentar i facilitar aprenentatges i formació** als i les membres dels Casals de Joves, del'Associació i altres col·lectius juvenils afins al nostre projecte.
- **Fomentar l'esperit crític i reivindicatiu per promoure el canvi social** a través de dur a terme campanyes de sensibilització social d'acord amb el nostre ideari i els àmbits que desenvolupem.
- Promoure la publicació de **materials especialitzats**.
- Desenvolupar, amb joves i entitats d'arreu del món, **projectes solidaris i cooperatius**.
- **Establir relacions i col·laborar** amb altres organitzacions afins al nostre projecte.
- **Fomentar la igualtat real i la no discriminació** per raons de gènere, origen ètnic o social, patrimoni, diversitat funcional, neurodiversitat o orientació sexual.
- **Proposar i promoure mesures que garanteixin els drets** de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals, i que facin efectius els **principis de no-discriminació i de respecte a l'orientació sexual, la identitat de gènere o l'expressió de gènere**.

Com ens organitzem a la federació?

30 ANYS
FENT TERRITORI

Els Casals de Joves que formen l'ACJC

La nostra manera de ser

El projecte ideològic i pedagògic de Casals de Joves de Catalunya es basa en els valors de la transformació social, l'autogestió i l'assemblearisme.

Entenem la **transformació social** com el **compromís** amb el canvi de societat i l'entorn immediat a favor de la **lluita anticapitalista, antifeixista, antiracista i feminista**. D'aquest compromís es deriva una presa de posició crítica i transformadora sobre la societat des d'una mirada interseccional que examini totes les categories biològiques, socials i culturals. A més posem les cures i les persones al centre per tal d'arribar a una societat equitativa.

Apliquem internament els principis autogestionaris i de participació directa. L'**autogestió** és una eina per a l'autodeterminació de les persones i l'organització dels grups a través de la participació juvenil i associativa. Defensem el posicionament a favor de la llibertat de pensament, consciència, decisió i esperit crític a través **l'educació en la participació, l'activisme i el voluntariat**.

Ens organitzem i desenvolupem la nostra tasca de forma **assembleària**, des del debat i la presa de decisions col·lectiva, integrant totes i cadascuna de les sensibilitats i mirades que conviuen dins la Federació. Treballem des de l'assemblearisme, perquè el nostre projecte té la base en la **construcció col·lectiva** de les persones que en formen part.

Creiem en la **cooperació** com a pràctica per caminar cap a la **construcció de societats i comunitats més inclusives**, on totes i cadascuna de les persones involucrades se sentin reconegudes i amb oportunitats reals de participar i aprendre. L'Assemblea és l'òrgan polític de l'organització i funcionem a través del **consens** i l'horitzontalització de les decisions amb la base de Casals Associats.

Els Casals de Joves

Què és un Casal de Joves?

Un Casal de Joves és una associació jove, voluntària, autogestionada, educativa, d'oci alternatiu, laica, apartidista, democràtica, independent, que treballa per la transformació social.

ASSOCIACIÓ

Són les persones que hi participen de forma activa qui fan existir el Casal, i és l'**Assemblea** qui té el màxim poder de decisió, a partir de la participació de totes les membres i a través del consens.

JOVE

Per a persones entre els 16 i 30 anys. Partim d'una concepció de la **joventut** definida a partir del context econòmic, social, polític i cultural i per tant està subjecte a canvis d'acord amb la transformació d'aquestes estructures.

La joventut és, en breu, un espai obert entre la infància i l'adulthood que permet establir els fonaments de la vida futura, el fet biològic de ser jove és només la base sobre la qual s'apuntala tota la bastida socioeconòmica. En aquest marc podem parlar del **dret a la joventut**, entès com a síntesi de tots aquells drets socioeconòmics necessaris per a la construcció de la vida. Darrere la joventut hi ha les conquestes del moviment obrer, del feminisme i dels moviments socials i veïnals, que dignifiquen la vida de les persones.

Troblem que el període vital de la joventut, on es donen processos clau per a l'empoderament i autonomia, cada cop s'allarga més en el temps, instrumentalitzat així la joventut per justificar la precarietat del sistema que impossibilita que les persones puguem veure garantits drets fonamentals. **La defensa de la joventut és una defensa política**, emmarcada en la pugna per l'ampliació o restricció de drets, però també i sobretot, en el debat sobre la societat futura.

VOLUNTARIA

Les joves que participen al Casal (organitzant, gestionant, prenent decisions, etc.) ho fan **dedicant el seu temps lliure** de forma voluntària, sense rebre cap contraprestació econòmica.

Alguns Casals disposen de la figura tècnica **alliberada**, una jove del Casal que hi treballa de forma remunerada. El sentit d'aquest rol recau en que l'actual sistema econòmic i productiu dificulta disposar de temps lliure i la conciliació, impeding en molts casos la dedicació que es desitjaria fer a projectes de militància. D'aquesta manera les persones alliberades poden garantir temps de dedicació constant al projecte del Casal i descarregar el volum de feina a les voluntàries.

AUTO-GESTIONADA

És un dels principis de la federació així com la forma de funcionar del Casal. Autogestió és la gestió independent i autònoma dels recursos del Casal, sense ingerències externes, perquè partim de què les persones joves són capaces de fer-ho, defugint i enfrontant així imaginaris adultocentristes. Així doncs, son les joves que formen part del Casal les que **administren els seus propis recursos**, i parlem d'...

- **Autogestió política:** per orientar l'entitat d'acord als seus valors i ideologia, i actuar-hi coherentment, sense coacció per part de poder públics.
- **Autogestió decisòria:** per ser escola de ciutadania i administrar l'entitat d'acord a la seva identitat, a través de la participació activa de les joves membres del Casal.
- **Autogestió econòmica:** per gestionar la distribució de recursos econòmics i el finançament de l'entitat de forma lliure. Cal mencionar que la major part dels fons dels casals provenen de l'autofinançament, és a dir, de les activitats organitzades, també poden provenir de quotes de persones sòcies, de convenis o subvencions de l'administració (amb aquest últim punt cal estar alerta, ja que pot generar dependència dels poder públics cosa que podria comportar el seu condicionament en el rumb de l'entitat). Un Casal és una entitat sense ànim de lucre.
- **Autogestió d'infraestructura:** per decidir com s'utilitza l'espai. Tinguem en compte però què el local, l'espai físic, del Casal no ho és tot, pot existir un Casal sense local perquè el que li dona el sentit és el projecte.

EDUCATIVA

El Casal és **escola de participació**, de ciutadania activa. Els Casals de Joves capaciten les persones joves perquè esdevinguin crítiques amb l'estatu quo. A través del dia a dia a l'entitat, d'experimentar els diferents processos inherents a aquest, i de comprometre's les persones que hi participen adquireixen competències per a la vida en societat, i alhora que es promouen canvis socials.

D'OCI ALTERNATIU

El Casal genera i promou **alternatives a l'oci de consum hegemònic**, canviant el rol de la persona de consumidora passiva a participant de l'activitat. Des dels Casals s'ofereix l'oportunitat d'escollir i crear quin oci es vol fer, alhora que el mateix procés de generar aquestes experiències esdevenen un aprenentatge i promouen la implicació activa en l'entitat i/o l'entorn.

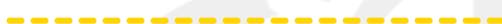
LAICA

Entenem que la **llibertat d'elecció** de culte (o no-culte) és una opció personal, la laïcitat és un element de **respecte** i no d'imposició dogmàtica, per aquest motiu al Casal tenen cabuda totes les persones independentment de les seves creences sempre que el respecte sigui un element essencial i irrenunciable.

APARTIDISTA

Els posicionaments i opinions del Casal **no estan sotmeses a cap lògica de partit**, en cap cas vol dir que sigui apolític, ja que el Casal **es posiciona i reivindica** sobre les temàtiques que s'escaigui en cada moment d'acord al seu ideari.

DEMOCRÀTICA

Parlem d'Associació democràtica perquè el Casal no és un espai dirigit per una elit, l'estructura interna respon a la lògica de **participació assembleària** on totes les persones que són membres actives del casal tenen les **mateixes oportunitats per fer sentir la seva veu** i implicar-se en l'entitat.

INDEPENDENT

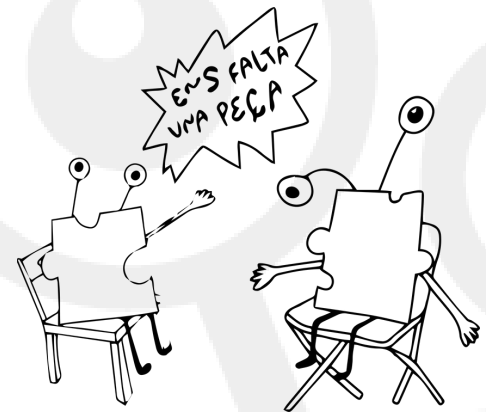
El Casal de Joves és independent de l'administració, tot i que des d'aquest es cobreixen necessitats i s'ofereix una oferta sociocultural a la que els governs s'han proposat donar resposta, però no s'hi han destinat els recursos necessaris. **Qui determina l'activitat que es fa al Casal, la línia política o el funcionament és l'assemblea no cap partit polític.** No es tracta d'un Espai Jove (servei de l'administració). Això no exclou que en alguns casos es puguin establir relacions amb l'administració per accedir a recursos, garantint sempre la independència i la coherència amb els valors del Casal.

INFORMACIÓ SOCIAL

Al Casal es treballa per generar canvis l'entorn amb l'objectiu de **construir una societat més justa i lliure.** Es pren una mirada crítica i compromesa amb la justícia social, els feminismes, l'antiracisme, l'antifeixisme i l'anticapitalisme.

Què fa un Casal de Joves?

El Casal fa **acció comunitària.** Els casals són un exemple del “pensa globalment, actua localment”, l'acció està dirigida a l'entorn més proper, fent incidència amb les persones del barri o municipi, amb la idea de “treballar des de baix” per transformar les estructures.

- ➔ Des dels casals es cerca contribuir a **millorar de les condicions de vida** de les persones joves, proporcionant un espai on poder explorar, desenvolupar i donar resposta a interessos i necessitats individuals i col·lectives, alhora que es treballa per reivindicar drets de les persones joves i de tota la ciutadania.
- ➔ S'empra una mirada **inclusiva**, intentant garantir l'accés de totes les persones joves interessades, ja sigui en participar en les activitats o implicar-se a l'entitat. S'aposta per la diversitat com a font d'enriquiment col·lectiu i personal i els valors de l'antiracisme, el feminisme i l'antifeixisme impregnen les diferents accions, alhora es vetlla perquè les barreres econòmiques no siguin una limitació oferint una oferta ludicocultural a preus populars.
- ➔ Alhora la tasca dels casals contribueix a l'**empoderament** entès com **el procés de generar poder**, ja sigui individual, col·lectiu o comunitari.

Empoderament Individual

Fent referència a l'adquisició de competències, la millora de la percepció de les pròpies capacitats, l'augment de la comprensió de l'entorn sociopolític, la presa de consciència de la posició que s'ocupa com a subjecte i de la pròpia capacitat d'incidència en la realitat, així com del potencial de l'acció col·lectiva com a estratègia per a la millora de les condicions de vida.

De forma inherent a aquest procés, el casal de joves **educa en participació**. La **participació** es defineix com una acció en què l'individu o el grup, conscient de ser membre d'una col·lectivitat, pren part activa i assumeix els seus deures cívics, fent-se corresponsable dels afers que afecten el conjunt de la societat. Aquesta acció és vista no només com un **dret** i una **habilitat** democràtica, sinó també com un **valor** i un **estil de vida**.

Empoderament Col·lectiu

Entès com la capacitat d'incidència grupal en l'entorn, sumant esforços individuals per generar transformacions més significatives, Així com capacitat del grup d'acompanyar els processos d'empoderament de les seves membres, enriquint alhora el col·lectiu.

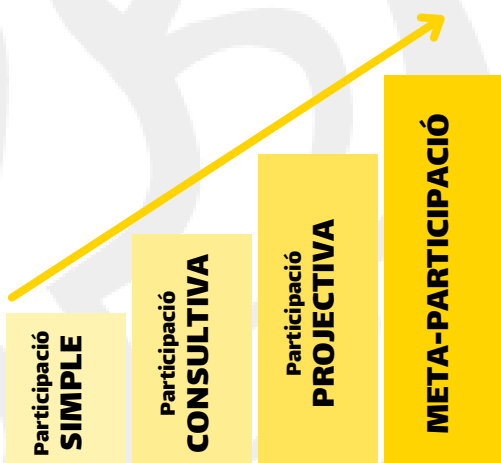
Empoderament Comunitari

Amb un grau de capacitat d'incidència en la realitat major, i a través de l'enxarxament de col·lectius amb una identitat o lluita compartida que sumen esforços fer transformar estructures sistèmiques i gestionar el poder de forma compartida.

A participar s'aprèn participant. Hi ha **moltes maneres de participar** i totes tenen la seva lògica i el seu moment i no han de ser necessàriament excloents de la resta, però per parlar de participació real cal establir uns **criteris qualitatius de repercussió en l'entorn i d'implicació vers una mateixa**. Per tal que la participació es doni plenament, és necessari que l'individu participi de l'anàlisi de la realitat, la construcció del posicionament, de la proposta, de la planificació, execució i avaluació. D'aquesta manera quan parlem d'un casal de joves com a entitat ens ubiquem en l'esglaó més alt de l'escala de la participació, que es veurà també reflectida en l'estructura de funcionament en funció de la implicació de les joves que en formen part.

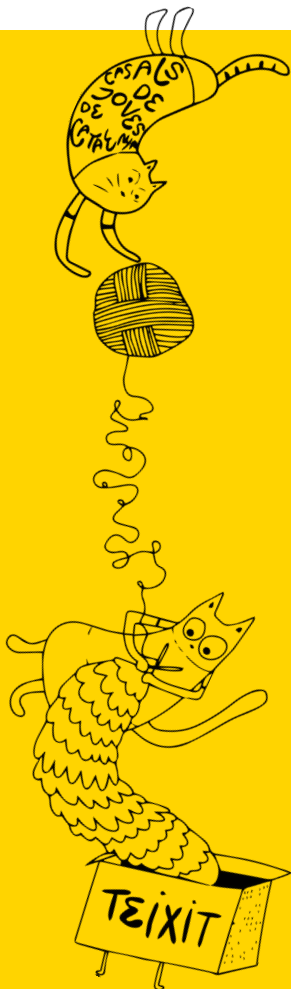
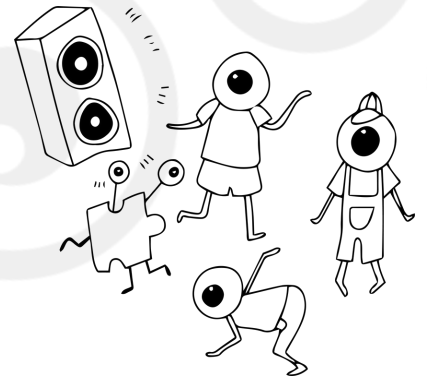
Al dia a dia al casal es donen múltiples i diverses experiències de participació però cal tenir en compte les **condicions** indispensables perquè es pugui participar:

- ➔ **Voler:** Inquietud individual i col·lectiva que motiva a l'acció.
- ➔ **Saber:** Disposar de les competències i coneixements per poder participar.
- ➔ **Poder:** L'existència de condicions que permetin la participació com disposar d'espais, infraestructures o reconeixement, entre d'altres.

Serà important que des del Casal es vetlli per garantir aquestes condicions per tant serà important:

- **Conèixer** a les persones que s'acosten al Casal, els seus interessos, motivacions i necessitats.
- **Acompanyar** en el procés d'aprendre a participar on cada persona és la protagonista del seu procés.
- **Prendre consciència** de l'impacte de les nostres accions i dels aprenentatges individuals, col·lectius i comunitaris.

Com ho fa?

A través de **MODEL CASALERO**, que és alhora el tret d'identitat, una **forma de ser**, i també una **forma de fer**, el mètode pedagògic que orienta el Casal. Com ja hem vist el Model Casalero es fonamenta en la participació i l'autogestió i es posa de manifest en la manera d'organitzar-se i prendre les decisions i en les activitats que s'organitzen.

L'organització

L'estructura dels Casals és orgànica, varia en funció de les necessitats i identitat de cada projecte en cada moment, tot i així compta amb trets comuns com l'**assemblea** i la **distribució de responsabilitats i tasques** en comissions i grups de treball en funció dels projectes concrets, la disponibilitat de les participants, els seus interessos, motivacions i habilitats.

L'activitat

L'activitat del Casal és molt diversa i varia en funció de les motivacions de les joves que s'hi impliquen, però sempre responent a **voluntat transformadora** de l'entitat i amb un impacte major o menor per a les participants i l'entorn. Les activitats i accions que es fan al Casal són variades i podem distingir les tipologies següents, tot i això el més habitual és que una mateixa activitat reuneixi més d'una d'aquestes característiques, així doncs podran ser activitats de...

Sensibilització

(xerrades, cinefòrums, campanyes comunicatives, formacions...)

Dinamització

(espai de trobada, servei de bar, concerts, mercats, tallers, formacions...)

Treball en Xarxa

(coordinació i treball conjunt amb altres agents del territori...)

Reivindicació

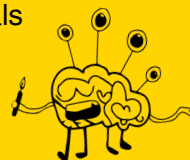
(presència de discurs polític, jornades temàtiques, campanyes comunicatives...)

Incidència política

(reunions i demandes amb poders públics, movilitzacions...)

Cal entendre que no totes les persones tenen les mateixes motivacions i competències a l'hora d'implicar-se i intervenir el Casal, no tothom podrà o voldrà fer-ho de la mateixa manera. Cal tenir en compte diferents condicionants que hi influeixen:

- Motivacions personals que porten a participar
- Experiència associativa
- Consciència social
- Competències socials i instrumentals
- Nivell maduratiu
- Edat i moment vital
- Disponibilitat per militar

Això, però no és tot, i la dinàmica del grup de casaleres i la seva capacitat per acollir i mantenir les persones al grup també serà un factor decisiu, en aquest cas haurem de tenir aspectes com ara:

- Dedicació en acollir i introduir al Casal noves joves
- Equilibri dels rols de poder i de quina manera s'escolten les diferents veus de l'assemblea
- Flexibilitat i obertura a noves propostes i canvis

Des de Casals de Joves de Catalunya **reivindiquem unes polítiques transversals que assegurin les necessitats materials de les persones joves i que els permetin desenvolupar vides dignes.**

L'associacionisme és **motor de canvi i resistència**, en un moment de tensions socials on creix la precarietat juvenil, augmenta la presència de l'extrema dreta, la desafecció política i els discursos reaccionaris. Per aquest motiu, ara més que mai cal garantir recursos econòmics estables, simplificar els tràmits burocràtics, ampliar la disponibilitat i l'autogestió d'equipaments públics i, sobretot, **prioritzar un model de societat que aposti desacomplexadament pel moviment associatiu juvenil.** Perquè apostar pel jovent organitzat és apostar per un futur més just, més inclusiu i més pròsper.

 www.casalsdejoves.org

 @casalsdejoves

 @casalsdejoves

 casaldejoves@casalsdejoves.org

 +34 722 89 53 27

 C. de la Independència 357, Barcelona